

У ПРЕПЛЕТУ С МУЗИКОМ И ПЛЕСОМ БУРУНДИЈА

Interwoven with the music and dance of Burundi
Entrelacement de musique et de dance Burundaises

понедељак, 30. октобар 2023. у 19 часова
Конак кнегиње Љубице

У преплету с музиком и плесом Бурундија

30. октобар 2023. у 19 часова

Конак кнегиње Љубице (Кнеза Симе Марковића 8, Београд)

Организација: Музиколошки институт САНУ

Програм осмислила и припремила: др Марија Думнић Вилотијевић (етномузиколог)

Сарадници у припреми програма: др Вања Грбовић (музиколог), др Марија Маглов (музиколог), др Милош Маринковић (музиколог), Милена Ројаи (преводилац за француски језик)

Музиколошки институт САНУ захваљује се на помоћи у организацији Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије, Центру за азил у Крњачи и Музеју Града Београда. Финансијска подршка добијена је од Сектора за савремено стваралаштво и Кабинета Министарства културе Републике Србије, Фонда за науку Републике Србије (пројекат “Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society (APPMES)”, бр. 7750287) и Секретаријата за културу Града Београда. Захваљујемо се Сокоју на подршци извођења дела српских композиторки у едукативне сврхе.

Улаз је слободан.

Музиколошки институт Српске академије наука и уметности реализује пројекат „Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society (APPMES)” којим руководи др Ивана Медић, а финансира га Фонд за науку Републике Србије. У оквиру радног пакета „Should I Write or Should I Act”, др Марија Думнић Вилотијевић с тимом спроводи истраживања музике и плеса миграната у Србији. Део резултата рада представљен је на концерту „Музика и плес у покрету” у Музеју афричке уметности у Београду 23. јуна 2023.

Музичко-говорни програм у организацији Музиколошког института САНУ поставља у фокус представљање досадашњих резултата истраживачког пројекта обезбеђујући могућност посетиоцима да и сами непосредно упознају музику и плес ове источноафричке земље кроз слушаоницу теренских снимака и наступ плесачица и певачица из Бурундија, а посебну пажњу привлачи рецепција музике Бурундија у Србији кроз композиторско стваралаштво домаћих ауторки.

Невелика заједница Бурундијаца у Србији постоји услед недавног избеглиштва из Бурундија, те је упознавање с музиком и плесом ове земље коинцидирало с уклапањем придошлица у живот у Београду. Богатећи сазнања о музици и плесу, отварају смо питања наше позиције у истраживању, поимања туђе традиционалне народне музике, значаја популарне музике, третмана колонијалног наслеђа, домета примењене етномузикологије и музикологије. Овим представљањем истраживања настоји се да се широј јавности у Београду пружи увиди у прва уметничка дела инспирисана миграцијом из Бурундија у Србију, да се прикаже музика избеглица који живе у Београду, као и да се помогне афирмација музике и плеса Бурундијаца у Србији.

ПРОГРАМ

Amagaba

Шанел (Бурунди)

Плес карактеристичан за исток Бурундија, а посебно за истоимено плесно удружење. У песми се велича Бурунди и његове лепоте – цвеће, шуме, реке, краве у планинама, индустријске биљке, попут кафе и чаја, људи који су се раније много волели. Пева се нарочито за Дан независности.

Umukenyé zi w'umwizigirwa

Шанел, Имелде (Бурунди)

Плес је карактеристичан за север Бурундија, а посебно за плесно удружење „Гирамахоро”. Од претходног се у изворном контексту разликује не само по плесним корацима који су спорији и једноставнији, већ и по ношњама. Изводе их исте етничке заједнице. У пратећој песми се жене описују као „хиљаду руку”, односно велича се њихова способност да брину о свему у породици – деци, храни, пољопривреди итд. Пева се за Дан жена, 8. март.

Изазови примењене етномузикологије – представљање истраживања музике и плеса тражиоца азила у Београду

Др Марија Думнић Вилотијевић (Музиколошки институт САНУ, Србија)

Ntacica nk'irugu

Имелде, Шанел (Бурунди)

Љубавна песма која се често пева на слављима широм Бурундија. У силабично изведеном тексту реч је о двоје младих које треба да се узму, али младић одлази у рат, а девојка остаје код куће да га чека. Обоје су непрестано мислили једно на друго до краја живота – он чак и пред непријатељем у жестоком рату, а она је одузела себи живот због туге за њим.

Muiza uranje Burundi

Имелде (Бурунди)

Песма се пева у целом Бурундију, доживљавају је као традиционалну, а написао ју је католички монах Марк Баненгајабо. У песми се велича добри Бог који је дао лепу земљу и све на њој, и позива на приближавање Богу како би дао још много тога.

О „Бурундијској свити” др ум. Станиславе Гајић

Др Милош Маринковић (Музиколошки институт САНУ, Србија)

Бурундијска свита

Др ум. Станислава Гајић, 2022. (Академија уметности Универзитета у Новом Саду, Србија)

Андријана Пантић (флаута), Јован Аћимовић (кларинет), Богдан Ђурановић (фагот)

Инспирисана је песмама из животног циклуса обичаја народа који живе у овој афричкој земљи. У свом изворном облику песме су мелодијски једноставне, с разиграним ритмом који позива на игру и плес, док се хармонија разазнаје из линерних фраза. Замисао композиторке била је да ове карактеристике и сачува, како не би нарушила природну лепоту духа народа из Бурундија. Састав дувачког триа пружио је могућност да теме песама озвучи кроз различите боје и регистре ових инструмената, каткад с кратким фразама имитације (где природни ток песме то дозвољава), док је ритам у свакој песми врло изражајан и јасан. Редослед песама композиторка је одредила према сопственом доживљају драматургије музичког тока: I Свадебна, II Успаванка, III Родољубива, IV Тужбалица, V Деца на путу до школе, VI Мама, VII Мија vanga – Заносна жена.

О „Глас издалека” др ум. Доротеа Вејновић

Др Вања Грбовић (Музиколошки институт САНУ, Србија)

Глас издалека

Др ум. Доротеа Вејновић, 2022. (Академија уметности Универзитета у Новом Саду, Србија)

Доротеа Вејновић (електроника), Јелена Јованов (перкусије)

Дело је настало након посете Центру за азил код Београда у оквиру пројекта „Глас који значи”. Посета је укључивала упознавање мигранткиња из Бурундија и њихово снимање како певају традиционалне песме из своје домовине. Снимљене песме мигранткиња биле су почетни импулс за настанак дела. Гласови жена користе се у композицији за стварање траке електронике, кроз варирање путем семпловања и других техника манипулације звука, да би се током композиције њихови прави гласови постепено профилисали, и „открили” звук оригиналног напева (афричке успаванке) на самом крају дела. Сами гласови мигранткиња тако постају основа како за мелодијски и тембрални, тако и за ритмички слој деонице електронике и удараљки. Композиција се на макро-плану састоји из три

контрастирајућа одсека. Сваки одсек садржи делимично дефинисане ритмичке патерне, који се користе у деоници удараљки с алеаторичким приступом. На овај начин перкусиониста активно учествује у креирању дела, а сугерисани „ворлд мјузик” инструменти појачавају фолклорни призив композиције.

Interwoven with the music and dance of Burundi

30 October 2023 at 7 PM

Konak kneginje Ljubice (Kneza Sime Markovića 8, Belgrade)

Organisation: Institute of Musicology SASA

The programme was conceived and prepared by: Dr Marija Dumnić Vilotijević (ethnomusicologist)

Assistants in the preparation of the programme: Dr Vanja Grbović (musicologist), Dr Marija Maglov (musicologist), Dr Miloš Marinković (musicologist), Milena Royai (translator for the French language)

The Institute of Musicology SASA would like to thank the Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia, the Asylum Center in Krnjača, and the Belgrade City Museum, for their help in the organization. Financial support was received from the Sector for Contemporary Creativity and the Cabinet of the Ministry of Culture of the Republic of Serbia, the Science Fund of the Republic of Serbia (project “Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society (APPMES)”, no. 7750287) and the Secretariat for Culture of the City of Belgrade. We would like to thank Sokoj for supporting the performance of works by Serbian composers for educational purposes.

Entrance is free.

The Institute of Musicology of the Serbian Academy of Sciences and Arts implements the project “Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society (APPMES)” led by Dr Ivana Medić and financed by the Science Fund of the Republic of Serbia. As part of the “Should I Write or Should I Act” work package, Dr. Marija Dumnić Vilotijević and the team are researching the music and dance of immigrants in Serbia. The first of the results of this work was presented at the concert “Music and Dance in Motion” at the Museum of African Arts in Belgrade on 23 June 2023.

The programme organised by the Institute of Musicology SASA focuses on the presentation of the results of our research project so far, providing the opportunity for visitors to get to know the music and dance of this East African country directly through the listening room of field recordings and the performance of dancers and singers from Burundi. Special attention is drawn to the reception of the music of Burundi in Serbia through the creative work of local female composers.

A small community of Burundians in Serbia exists due to the recent influx of refugees from Burundi. Getting to know the music and dance of this country coincided with the integration of the newcomers into life in Belgrade. Enriching our knowledge about music and dance, we opened up questions about our position as researchers, including the understanding of other peoples’ traditional folk music, the treatment of colonial heritage, and the scope of applied ethnomusicology and musicology. This presentation of the research aims to provide the general public in Belgrade with insights into the first works of art inspired by migration from Burundi to Serbia, to present the music of refugees living in Belgrade, and to assist the affirmation of Burundian music and dance in Serbia.

PROGRAMME

Amagaba

Chanelle (Burundi)

A dance characteristic of the east of Burundi, and especially of the dance association of the same name. The song glorifies Burundi and its beauty – flowers, forests, rivers, cows in the mountains, industrial plantations for producing coffee and tea, and people who used to love each other very much. It is sung especially for the Independence Day.

Umukenye zi w'umwizigirwa

Chanelle, Imelde (Burundi)

The dance is characteristic of the north of Burundi, and especially of the “Giramahoro” dance association. It differs from the previous one not only in the dance steps, which are slower and simpler, but also in the costumes. These dances are performed by the same communities. In the accompanying song, women are described as having “a thousand hands”, that is, their ability to take care of everything in the family is glorified – children, food, agriculture, etc. It is sung for the International Women’s Day, on 8 March.

Challenges of applied ethnomusicology – Presentation of research on the music and dance of asylum seekers in Belgrade

Dr Marija Dumnić Vilotijević (Institute of Musicology SASA, Serbia)

Ntacica nk’irugu

Imelde, Chanelle (Burundi)

A love song that is often sung at celebrations throughout Burundi. It is sung in a syllabic manner, and the lyrics narrate about two young people who are about to get married, but the young man goes to war, and the girl stays at home to wait for him. They both thought of each other constantly until the end of their lives – he thought of her even when he faced the enemy in a brutal war, and she took her own life out of grief for him.

Muiza uranje Burundi

Imelde (Burundi)

The song is sung throughout Burundi, it is perceived as traditional, and it was written by the Catholic monk Mark Banengayabo. The song glorifies the good God who gave the beautiful earth and everything on it, and invites all to get closer to God so that he can provide much more.

On “Burundian Suite” by Stanislava Gajić

Dr Miloš Marinković (Institute of Musicology SASA, Serbia)

Burundian Suite

DMus Stanislava Gajić, 2022 (Academy of Arts of the University of Novi Sad, Serbia)

Andrijana Pantić (flute), Jovan Aćimović (clarinet), Bogdan Đuranović (bassoon)

The work is inspired by songs from the life cycle customs of the people living in Burundi. In their original form, the songs are melodically simple, with a playful rhythm that invites dancing and dancing, while the harmony is discernible from the line phrases. The idea of the composer was to preserve these characteristics and to highlight the natural beauty of the spirit of the people from Burundi. The composition of the wind trio provided the opportunity to hear the themes of the songs in different instrumental colours and registers of these instruments, sometimes with short phrases of imitation (where the natural flow of the song allows it), while the rhythm in each song is very expressive and clear. The order of the songs was determined by the composer according to her own experience of the dramaturgy of the musical flow: I *Wedding*, II *Lullaby*, III *Motherhood*, IV *Lament*, V *Children on the way to school*, VI *Mom*, VII *Muja vanga – Enchanting woman*.

On “Voice from Afar” by Dorotea Vejnović

Dr Vanja Grbović (Institute of Musicology SASA, Serbia)

Voice from Afar

DMus Dorotea Vejnović, 2022 (Academy of Arts of the University of Novi Sad, Serbia)

Dorotea Vejnović (live electronics), Jelena Jovanov (percussions)

The work was created after a visit to the asylum center near Belgrade as a part of the project “Voice that Matters”. The visit included meeting migrant women from Burundi and making recordings of them singing traditional songs from their homeland. The recorded songs of these migrant women served as the initial impulse for the creation of this work. Their voices are used in this piece to create an abstract sounding electronic tape, through variations of the recording and sampling techniques, in order to gradually uncover their true voices during the piece. The audience can discover the sound of the original chant (African lullaby) at the very end of the piece. The voices of migrant women thus become a moving force for structure and melodic, timbral and rhythmic layers of the electronics part. Due to aleatoric approach to the percussion part, the percussionist actively participates in the creation of the piece, using suggested “world music” instruments that enhance the folkloric tone of the composition.

Entrelacement de musique et de danse burundaises

30 octobre 2023 à 19 heures

Konak kneginje Ljubice (Kneza Sime Markovića 8, Belgrade)

Organisation: Institut de musicologie SASA

Le programme a été conçu et préparé par: Dr Marija Dumnić Vilotijević (ethnomusicologue)

Associés dans la préparation du programme: Dr Vanja Grbović (musicologue), Dr Marija Maglov (musicologue), Dr Miloš Marinković (musicologue), Milena Royai (traductrice pour le français)

L'Institut de musicologique SASA tient à remercier le Commissariat des réfugiés et aux migrations de la République de Serbie, le Centre d'asile de Krnjača et le Musée de la Ville de Belgrade pour leur aide dans l'organisation. Le soutien financier a été reçu du Secteur de la créativité contemporaine et du Cabinet du Ministère de la Culture de la République de Serbie, du Fonds scientifique de la République de Serbie (projet "Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society (APPMES)", no. 7750287) et le Secrétariat culturelle de la Ville de Belgrade. Nous tenons à remercier Sokoj pour son soutien à l'interprétation d'œuvres de compositrices serbes à des fins éducatives.

L'entrée est gratuite.

L'Institut de Musicologie de l'Académie serbe des sciences et des arts met en œuvre le projet "Applied Musicology and Ethnomusicology in Serbia: Making a Difference in Contemporary Society (APPMES)" dirigé par le Dr Ivana Medić et financé par le Fonds scientifique de la République de Serbie. Dans le cadre du programme de travail "Should I Write or Should I Act", Dr Marija Dumnić Vilotijević et son équipe mènent des recherches sur la musique et la danse des migrants en Serbie. Une partie des résultats des travaux a été présentée lors du concert "Musique et danse en mouvement" au Musée des arts africains de Belgrade le 23 juin 2023.

Le programme musique-parole organisé par l'Institut de musicologie SASA se concentre sur la présentation des résultats du projet de recherche jusqu'à présent, offrant la possibilité aux visiteurs de connaître la musique et la danse de ce pays d'Afrique de l'est directement à travers la salle d'écoute de des enregistrements sur le terrain et des performances de danseurs et chanteurs du Burundi, et une attention particulière est portée à la réception de la musique burundaise en Serbie à travers le travail des compositrices locales.

Une petite communauté de Burundais existe en Serbie grâce aux récents réfugiés du Burundi, et la connaissance de la musique et de la danse de ce pays a coïncidé avec l'intégration des nouveaux arrivants dans la vie à Belgrade. Enrichissant nos connaissances sur la musique et la danse, nous avons ouvert des questions sur notre position dans la recherche, la compréhension de la musique folklorique traditionnelle d'autrui, le traitement de l'héritage colonial, la portée de l'ethnomusicologie appliquée et de la musicologie. Cette présentation de la recherche vise à donner au grand public de Belgrade un aperçu des premières œuvres d'art inspirées de la migration du Burundi vers la Serbie, de présenter les musique des réfugiés vivant à Belgrade, ainsi que pour aider à l'affirmation de la musique et de la danse burundaises en Serbie.

PROGRAMME

Amagaba

Chanelle (Burundi)

Une danse caractéristique de l'est du Burundi, et surtout de l'association de danse du même nom. La chanson glorifie le Burundi et sa beauté – les fleurs, les forêts, les rivières, les vaches dans les montagnes, les installations industrielles comme le café et le thé, les gens qui s'aimaient beaucoup. Il est chanté spécialement pour le Jour de l'Indépendance.

Umukenyi zi w'umwizigirwa

Chanelle, Imelde (Burundi)

La danse est caractéristique du nord du Burundi, et notamment de l'association de danse "Giramahoro". Il diffère du précédent dans le contexte original non seulement par les pas de danse, plus lents et plus simples, mais aussi par les costumes. Ils sont exécutés par les mêmes communautés ethniques. Dans la chanson qui l'accompagne, les femmes sont décrites comme ayant "mille mains", c'est-à-dire que leur capacité à s'occuper de tout dans la famille est glorifiée – les enfants, la nourriture, l'agriculture, etc. Elle est chantée à l'occasion du Jour de la femme, le 8 mars.

Enjeux de l'ethnomusicologie appliquée – présentation de recherches sur la musique et la danse des demandeurs d'asile à Belgrade

Dr Marija Dumnić Vilotijević (Institute de musicologie SASA, Serbie)

Ntacica nk'irugu

Imelde, Chanelle (Burundi)

Une chanson d'amour souvent chantée lors des célébrations partout au Burundi. Dans le texte syllabique, il est chanté l'histoire de deux jeunes qui sont sur le point de se marier, mais le jeune homme part à la guerre et la jeune fille reste à la maison pour l'attendre. Ils ont tous deux pensé constamment l'un à l'autre jusqu'à la fin de leur vie – lui même face à l'ennemi dans une guerre acharnée, et elle s'est suicidée par chagrin pour lui.

Muiza uranje Burundi

Imelde (Burundi)

La chanson est chantée dans tout le Burundi, elle est perçue comme traditionnelle et elle a été écrite par le moine catholique Mark Banengayabo. La chanson glorifie le bon Dieu

qui a donné la belle terre et tout ce qui s’y trouve, et invite chacun à se rapprocher de Dieu pour donner encore davantage.

Sur “Suite Burundaise” de Stanislava Gajić

Dr Miloš Marinković (Institute de musicologie SASA, Serbie)

Suite Burundaise

*DMA Stanislava Gajić, 2022 (Académie des Arts de l’Université de Novi Sad, Serbie)
Andrijana Pantić (flûte), Jovan Aćimović (clarinette), Bogdan Đuranović (bassoon)*

Le pièce s’inspire des chants issus des coutumes du cycle de vie des habitants du pays africain. Dans leur forme originale, les chansons sont mélodiquement simples, avec un rythme ludique qui invite à la danse et à la danse, tandis que l’harmonie est perceptible dans les phrases en ligne. L’idée du compositeur était de préserver ces caractéristiques, afin de ne pas nuire à la beauté naturelle de l’esprit du peuple burundais. La composition du trio à vent a permis de faire sonner les thèmes des chansons à travers différentes couleurs et registres de ces instruments, parfois avec de courtes phrases d’imitation (là où le flux naturel de la chanson le permet), tandis que le rythme de chaque chanson est très expressif et clair. L’ordre des chansons a été déterminé par la compositrice en fonction de sa propre expérience de la dramaturgie du flux musical: I *Mariage*, II *Berceuse*, III *Maternité*, IV *Lamentation*, V *Enfants sur le chemin de l’école*, VI *Maman*, VII *Muja vanga – Femme enchanteresse*.

Sur “Voix de loin” de Dorotea Vejnović

Dr Vanja Grbović (Institute de musicologie SASA, Serbie)

Voix de loin

DMA Dorotea Vejnović, 2022 (Académie des arts de l’Université de Novi Sad, Serbie)

Dorotea Vejnović (électronique live), Jelena Jovanov (percussions)

Le pièce a été créé après une visite au Centre pour demandeurs d’asile près de Belgrade dans le cadre du projet “Voice that Matter”. La visite comprenait une rencontre avec des femmes migrantes du Burundi et la réalisation d’enregistrements d’elles chantant des chansons traditionnelles de leur pays d’origine. Les chansons enregistrées par des femmes migrantes à cette occasion ont été l’impulsion initiale pour la création de cette œuvre. Leurs voix sont utilisées dans cette pièce pour créer une bande électronique au son ab-

strait, à travers des variations des techniques d'enregistrement et d'échantillonnage, afin de découvrir progressivement leurs vraies voix au cours de la pièce. Le public peut découvrir le son du chant original (berceuse africaine) à la toute fin de la pièce. Les voix mêmes des femmes migrantes deviennent ainsi une force motrice pour la structure et les couches mélodiques, timbrales et rythmiques de la partie électronique. Grâce à une approche aléatoire de la partie percussion, le percussionniste participe activement à la création de la pièce, en utilisant des instruments de "world music" suggérés qui rehaussent le ton folklorique de la composition.

